

AVOKATI I POPULLIT

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
AVOKATI I POPULLIT
Seksioni i Veçantë

Adresa: Bulevardi: "Zhan D'Ark" Nr.2
Tiranë, Shqipëri

Tel/Fax: +355 4 2380 300/315
E-mail: ap@avokatipopullit.gov.al
www.avokatipopullit.gov.al

Nr. K2/A72-7 Prot.
Nr. Dok.202501203/7

Tiranë 24/10/2025

Lënda: Rekomandim për marrjen e masave administrative për vlerësimin e rastit të paditësit A.Ç, duke parë mundësinë për caktimin e një date për shqyrtimin e çështjes

GJYKATËS ADMINISTRATIVE TË APELIT
Tiranë

Të nderuar,

Në institucionin e Avokatit të Popullit është paraqitur ankesa e shtetasit A.Ç, i cili ka kërkuar respektimin e të drejtës për një proces të rregullt ligjor, lidhur me shqyrtimin brenda afatit të arsyeshëm të gjykimit të çështjes gjyqësore nga Gjykata Administrative e Apelit.

I. Rrethanat e çështjes

Ankuesi A.Ç ka referuar se ka dalë në pension pleqërie në shkurt të vitit 2017. Sipas pretendimeve nga 50 vjet vjetërsi pune në total, 31 vite e 7 muaj ai ka qenë ushtarak, por nuk i është njohur pensioni suplementar.

Për këtë arsye, ankuesi ka ndjekur rrugën gjyqësore për zgjidhjen e çështjes së tij. Fillimisht, ai ka paraqitur kërkesëpadi në Gjykatën Administrative të Shkallës së Parë Durrës me palë dhe objekt si më poshtë vijon:

Paditës: A.Ç
I paditur: Ministria e Brendshme Tiranë

Person i Tretë: Drejtoria Rajonale e Sigurimeve Shoqërore Elbasan
Objekti: Të detyrohet pala e paditur për të plotësuar në Modelarin tip 31, kohën 31 vjet e 7 muaj të njohura si vjetërsi shërbimi si ushtarak dhe dërgimin e këtij moduli në Drejtorinë Rajonale të Sigurimeve Shoqërore Elbasan.

Në përfundim të shqyrtimit të çështjes gjyqësore, kjo gjykatë me vendimin nr., datë 14.06.2021 ka vendosur:

- Pranimin e padisë.
- Detyrimin e palës së paditur Ministria e Brendshme të plotësojë Modularin tip 31 me periudhën prej 31 vjet e 7 muaj si vjetërsi shërbimi si ushtarak për paditësin dhe dërgimin e këtij Moduli në Drejtorinë Rajonale të Sigurimeve Shoqërore Durrës.

Ndërkohë, pala e paditur e ka ankimuar vendimin gjyqësor në Gjykatën Administrative të Apelit.

Pas adresimit të çështjes në Gjykatën Administrative të Apelit nga ana jonë nëpërmjet shkresës nr.K2/A 72-2 prot., datë 20.12.2024, me përgjigjen nr.7363/1 prot., datë 14.01.2025 kjo gjykatë sqaron si vijon:

Nga verifikimet e kryera në Gjykatën Administrative të Apelit rezulton të jetë e regjistruar çështja nr.***** (*****_*****_**-*****) Akti, datë 14.12.2021.

Pas procedurës së rishortimit, çështja e mësipërme më datë 11.11.2024 i ka kaluar për gjykim gjyqtarës relatore Rezarta Aliu dhe aktualisht nuk ka datë të planifikuar për gjykim.

Gjithashtu, nga verifikimet e sistemit të menaxhimit të çështjeve rezulton se nga pala paditëse janë depozituar kërkesa për përshpejtimin e gjykimit të cilat janë protokolluar me nr.454 prot., datë 06.04.2023 nr.854 prot., datë 22.06.2023, nr.2352 prot., datë 13.05.2024 dhe nga ana e gjyqtarit relator të çështjes kërkesat janë refuzuar.

Po ashtu, gjatë interesimit tonë të vazhdueshëm në sekretarinë e Gjykatës Administrative të Apelit, nuk ka patur ndryshim të statusit të çështjes gjyqësore.

Vetë ankuesi ka theksuar se gjendet në vështirësi financiare dhe e ka të domosdoshëm përfundimin sa më shpejt të procesit gjyqësor, për këtë arsye kërkon shqyrtimin brenda një afati të arsyeshëm të çështjes.

Konstatojmë se ky është një rast i ndjeshëm, pasi lidhet me të drejtën e pensionit të shtetasit A.Ç dhe sipas sistemit të e menaxhimit të çështjeve gjyqësore është regjistruar në datë **14.12.2021 në Gjykatën Administrative të Apelit**, pra kanë kaluar mbi 4 vjet.

II. Kuadri ligjor dhe nënligjor në fuqi

Në ligjin nr.49/2012 “Për gjykatat administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative”, i ndryshuar, konkretisht në nenin 3 të tij, renditet si një ndër parimet themelore të gjykimit administrative **sigurimi i një procesi të rregullt gjyqësor brenda afateve të shpejta dhe të arsyeshme**, kjo me synimin për të garantuar një mbrojtje efektive të të drejtave subjektive dhe interesave të ligjshme të personave.

Nga ana tjetër, në Kodin e Procedurës Civile, i cili përcakton rregulla të detyrueshme, të njëjta dhe të barabarta, për gjykimin e mosmarrëveshjeve civile e të mosmarrëveshjeve të tjera, me ndryshimet e vitit 2017, i është kushtuar vëmendje e veçantë çështjes së respektimit të afatit të arsyeshëm të gjykimit, duke e trajtuar këtë institut në një kre të veçantë. Në dispozitën e nenit 399/2, pika 1 të këtij ligji përcaktohet se:

“1. Afate të arsyeshme të përfundimit të hetimit, gjykimit apo ekzekutimit të një vendimi të formës së prerë, për qëllimet e përcaktuara në nenin 399/1, do të konsiderohen:

a) në gjykimin administrativ në shkallën e parë dhe në apel, përfundimi i gjykimit brenda një viti nga fillimi i tij në secilën shkallë;

b) në gjykimin civil në shkallë të parë përfundimi i procesit të gjykimit brenda dy viteve, në gjykim civil në apel brenda dy vjetëve; dhe gjykimin civil në Gjykatën e Lartë, brenda dy vjetëve;”

Dispozitat e lartpërmendura të Kodit të Procedurës Civile dhe ligjit nr.49/2012, kanë si qëllim vendosjen për herë të parë të standardeve, si dhe një kufi në raport me termat kohorë lidhur me gjykimin brenda afatit të arsyeshëm. Kështu, në çdo rast, sipas dispozitës së nenit 399/2 të Kodit të Procedurës Civile, **gjykimi administrativ në shkallën e parë dhe në apel nuk mund të zgjasë më tepër se një vit nga fillimi i tij në secilën shkallë.**

Për të bërë një vlerësim të çështjes, sjellim në vëmendje edhe disa vendime të Gjykatës Kushtetuese. Kështu, në vendimin nr. 60 datë 19.09.2024 të Gjykatës Kushtetuese¹ është marrë në shqyrtim një çështje me objekt përfitimin e pensionit të pleqërisë për konstatimin e shkeljes së afatit të arsyeshëm të gjykimit të çështjes në Gjykatën Administrative të Apelit.

Së pari, gjykata konstatoi se kërkuesi kishte kryer të gjitha veprimet që tregonin se vonesa nuk erdhi prej sjelljes së tij. Së dyti, gjykata vlerësoi se çështja e kërkuesit nuk paraqitej komplekse, në atë masë që të justifikonte kohëzgjatjen e shqyrtimit për më shumë se 5 vjet. Në lidhje me sjelljen e autoriteteve, Gjykata, ndonëse mbajti parasysh situatën faktike aktuale të ngarkesës së madhe të sistemit gjyqësor, për sa i përket rëndësisë së asaj çfarë rrezikon kërkuesi, Gjykata vërejti se rrethanat e kërkuesit janë të veçanta (minator i nëntokës dhe aktualisht 67 vjeç). Çështja e tij lidhet me një mjet të domosdoshëm të jetesës, si është e drejta e pensionit të ish-minatorit të nëntokës. Sipas KLGj-së, çështjet

¹ https://www.gjk.gov.al/web/Vendime_perfundimtare_100_1.php

e përfitimit të pensionit janë të një natyre specifike dhe duhet të shqyrtohen shpejt për të shmangur pasojat e rënda për palët në proces. Edhe GJEDNJ-ja ka parashikuar listën e çështjeve të cilat kërkojnë “kujdes të veçantë” ose “kujdes të jashtëzakonshëm”, të tilla, si ato **që lidhen me statusin civil, kujdestarinë e fëmijëve, marrëdhëniet e punësimit, sëmundjet e pashërueshme, pensionin** etj. Pra, Gjykata vendosi pranimin e kërkesës, duke caktuar detyrimin për gjykimin e çështjes brenda 6 muajve nga Gjykata Administrative e Apelit.

Kështu, gjykata vërejtí se mosmarrëveshja lidhej **me një mjet të domosdoshëm të jetesës, siç është e drejta e pensionit**. Ndonëse kanë kaluar mbi 5 vjet, ende nuk ka një vendimmarrje në lidhje me themelin e saj, që do të thotë se gjykimi i çështjes në gjykatën e apelit është tejzagjatur.

Neni 42 i Kushtetutës parashikon ndër të tjera se kushdo për mbrojtjen e të drejtave ligjore ka të drejtën e një gjykimi brenda një afati të arsyeshëm. Në jursiprudencën kushtetuese është pohuar se kohëzgjatja e gjykimit, normalisht llogaritet nga momenti i fillimit të procesit gjyqësor deri në dhënien e vendimit dhe se në kohëzgjatjen e përgjithshme të gjykimit nuk përjashtohen vonesat e shkaktuara nga zbatimi i reformës në drejtësi, pasi barra e këtyre vonesave nuk duhet të zhvendoset te palët ndërgjyqëse².

Në vendimin nr.16, datë 03.04.2025 të Gjykatës Kushtetuese³ është konstatuar cenimi i të drejtës për gjykim brenda nja afati të arsyeshëm për kërkuesin, pasi ende nuk ka një datë planifikimi për shqyrtimin e çështjes së tij dhe as një vendimmarrje nga Gjykata Administrative e Apelit.

Ashtu sikurse ka vlerësuar edhe gjykata kushtetuese në çështje të ngjashme, në lidhje me atë çfarë rrezikon kërkuesi në procesin gjyqësor, disa çështje që lidhen me interesa “vetjakë e jetësorë” nevojitet të trajtohen me shpejtësi e përparësi, të tillë si ato që kërkojnë “kujdes të veçantë” ose “kujdes të jashtëzakonshëm” dhe që lidhen me statusin civil, kujdestarinë e fëmijëve, marrëdhëniet e punësimit, sëmundjet e pashërueshme dhe **pensionin**. Lista e këtyre çështjeve nuk mund të jetë shteruese dhe kriteri i interesit të kërkuesit në proces verifikohet nga Gjykata rast pas rasti⁴.

Po kështu, KLGJ-ja, në qasje me jurisprudencën evropiane, e cila ka çmuar se disa mosmarrëveshje për nga natyra e tyre, kërkojnë vendimmarrje të përsheptuar dhe i ka listuar ato si çështje prioritare për shqyrtim nga gjykata e apelit në vendimin e saj nr.78/2019.

Në pikën II/2 të këtij vendimi përcaktohet se:

² Vendimi nr.57, datë 17.09.2024 i Gjykatës Kushtetuese
Vendimi nr.2, datë 17.02.2022 i Gjykatës Kushtetuese
Vendim nr.33, datë 01.11.2021 i Gjykatës Kushtetuese

³ Vendimi nr.16, datë 03.04.2025 i Gjykatës Kushtetuese

⁴ Vendimet nr.43, datë 04.06.2024 i Gjykatës Kushtetuese
Vendim nr.21, datë 04.04.2024 i Gjykatës Kushtetuese
Vendim nr.6, datë 16.02.2023 i Gjykatës Kushtetuese

“Gjyqtari relator cakton datën në përputhje me kalendarin e tij të shqyrtimit të çështjeve duke mbajtur parasysh kërkesat për përshpejtim ose listën e grupçështjeve të miratuara nga Këshilli i Gjykatës. Kriteret që mban parasysh gjyqtari relator për vlerësimin e shkaqeve për përshpejtim të parashtruara nga palët lidhen në veçanti me natyrën dhe kategorinë specifike të çështjes.”

Por, në pikën 3 të Kreut II të tij, përcaktohen çështjet, ndër të cilat gjendet:

3.1 Çështje të tilla, sipas natyrës, janë:

g. çështjet me objekt vërtetim fakti juridik i vjetërsisë në punë ose njohjen e vërtetësisë apo pavërtetësisë së dokumentit me pasoja juridike sa i përket përfitimit të pensionit si dhe çdo çështje me pasoja juridike për përfitimin e pensionit.

Sjellim në vëmendje se kohët e fundit GJEDNJ-ja ka konstatuar në shumë raste të çështjeve me individë të ndryshëm kundër shtetit shqiptar se është shkelur paragrafi 1, i nenit 6 të Konventës, në lidhje me kohëzgjatjen e proceseve gjyqësore në fjalë.

Kështu, në çështjet **Papakostandini kundër Shqipërisë** (kërkesa nr. 7568/08)⁵ dhe **Fortuzi kundër Shqipërisë** (kërkesa nr.29237/18)⁶ GJEDNJ shprehet që është shkelur paragrafi 1, i nenit 6 të Konventës, në lidhje me kohëzgjatjen e proceseve gjyqësore në fjalë.

III.Konstatimet e Avokatit të Popullit

Në rastin objekt i rekomandimit, kërkuesi është interesuar në gjykatë, duke paraqitur edhe kërkesa për përshpejtim të gjykimit të cilat janë refuzuar. Kanë kaluar mbi 4 vjet nga regjistrimi i kësaj çështjeje në Gjykatën Administrative të Apelit.

Mosgjykimi i çështjes gjyqësore brenda një afati të arsyeshëm, në veçanti i atyre çështjeve të cilësuar prioritare për shqyrtim nga Gjykata e Apelit, jo vetëm cenon të drejtën e ankuesit për një proces të rregullt ligjor, por për më tepër, **zvarrit eventualisht përfitimin e tij në kohë reale.**

Në rastin objekt i rekomandimit, kërkuesi është interesuar në gjykatë, duke paraqitur edhe kërkesa për përshpejtim të gjykimit të cilat janë refuzuar. Kanë kaluar mbi 4 vjet nga regjistrimi i kësaj çështjeje në Gjykatën Administrative të Apelit.

Mosgjykimi i çështjes gjyqësore brenda një afati të arsyeshëm, në veçanti i atyre çështjeve të cilësuar prioritare për shqyrtim nga Gjykata e Apelit, jo vetëm cenon të drejtën e

⁵<https://www.avokaturashtetit.gov.al/vendimet-e-strasburgut/vendimet-e-gjykes-evropiane-per-te-drejtave-te-njeriut-strasburg>

⁶<https://www.avokaturashtetit.gov.al/vendimet-e-strasburgut/vendimet-e-gjykes-evropiane-per-te-drejtave-te-njeriut-strasburg>

ankuesit për një proces të rregullt ligjor, por për më tepër, **zvarrit eventualisht përfitimin e tij në kohë reale.**

Avokati i Popullit është në dijeni të backlog-ut të krijuar në Gjykatën Administrative të Apelit, si dhe vlerëson masat e marra për plotësimin e kësaj gjykate me numrin e plotë të gjyqtarëve dhe për rritjen e numrit të çështjeve të trajtuara. Por nga ana tjetër, i takon shtetit të organizojë dhënien e drejtësisë në kohën e duhur, sikurse referohet edhe në vendimet e dhëna nga GJEDNJ.

Në vlerësim tonë, e drejta e gjykimit brenda një afati të arsyeshëm ligjor është një ndër të drejtat themelore të qytetarëve shqiptarë. Për këtë arsye, e drejta e gjykimit brenda një afati të arsyeshëm nuk është dhe nuk duhet të mbetet një e drejtë apo garanci deklarative, por është standard kushtetues, i garantuar dhe sanksionuar në aktet që përcaktojnë të drejtat dhe liritë themelore të njeriut, si në nivel ndërkombëtar (neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut), ashtu edhe në të drejtën e brendshme (neni 42 i Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë⁷).

Në legjislacionin e brendshëm shqiptar, ashtu sikurse në disa legjislacione evropiane, në zbatim të detyrimeve të përcaktuara nga GJEDNJ, janë parashikuar edhe mjete të veçanta ankimi, me qëllim përshpejtimin e proceseve gjyqësore. Një nga këto mjete është edhe padia e veçantë e parashikuar në Kodin e Procedurës Civile lidhur me zgjatjen e procesit tej afatit të arsyeshëm.

Me anë të këtij ankimi pala e interesuar ka mundësinë për të ndikuar drejtpërdrejt në një përshpejtim të procesit. Me anë të kësaj padie, qytetari jo vetëm konstaton tejzgjatjen pa arsye të procesit, por mund të marrë dhe dëmshpërblim (nëse e kërkon) për vonesën e shkaktuar. Vendimi në këtë rast urdhëron gjykatën kompetente ta shqyrtojë çështjen sa më parë. Natyrisht, në disa raste tejzgjatja e procesit gjyqësor ka shkaqe objektive. Në një rast të tillë kjo padi mund të bëhet shkak për evidentimin e arsyeve konkrete dhe ndoshta edhe për eliminimin e tyre nga organet kompetente. Pra, ky mjet duhet konsideruar me efekt parandalues, në rast të tejzgjatjes pa shkak të procesit, pra që çdo individ ka një mjet efikas që do t'i vijë në ndihmë.

Palët duhet të mbrohen nga zvarritjet e paarsyeshme të procedurave, por mbi të gjitha t'u garantohet se brenda një afati të arsyeshëm pala kërkuuese do të përfitojë eventualisht nga të drejtat që i janë mohuar, duke i mundësuar asaj siguri juridike në raport me pozitën procedurale. Për më tepër, gjykimi brenda një afati të arsyeshëm, përveçse është një standard të cilin organi gjyqësor ka detyrimin ta respektojë *apriori*, është mbi të gjitha një

⁷ Në nenin 42 të Kushtetutës parashikohet se:

1. Liria, prona dhe të drejtat e njohura me Kushtetutë dhe me ligj nuk mund të cenohen pa një proces të rregullt ligjor.
2. Kushdo, për mbrojtjen e të drejtave, të lirive dhe të interesave të tij kushtetues dhe ligjorë, ose në rastin e akuzave të ngritura kundër tij, ka të drejtën e një gjykimi të drejtë dhe publik brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme e caktuar me ligj.

standard që vlerësohet në mënyrë të veçantë për secilin rast konkret, nisur nga specifika, kompleksiteti, tërësia e të drejtave të shkelura apo të pretenduara, etj.

Për gjithë sa parashtruam, në mbështetje të pikës 3, të nenit 63, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë ku përcaktohet: *“Avokati i Popullit ka të drejtë të bëjë rekomandime dhe të propozojë masa kur konstaton shkelje të të drejtave dhe të lirive nga administrata publike”*, si dhe në ligjin nr.8454, datë 04.02.1999 *“Për avokatin e Popullit”*, i ndryshuar, neni 21/b në të cilin parashikohet: *“Avokati i Popullit paraqet rekomandime për marrje masash për vënien në vend të së drejtës së shkelur tek organi administrativ që ka shkaktuar shkeljen”*:

REKOMANDOJMË:

Marrjen e masave administrative për vlerësimin e rastit të kërkuarit A.Ç, duke parë mundësinë për caktimin e datës për shqyrtimin e çështjes gjyqësore.

Për qëndrimin që do të mbani dhe masat që do merrni në zbatim të këtij rekomandimi, na vini në dijeni brenda afatit ligjor 30 ditor, të parashikuar në nenin 22 të ligjit nr.8454 datë 04.02.1999 *“Për Avokatin e Popullit”*, i ndryshuar.

Duke besuar në mirëkuptimin dhe bashkëpunimin tuaj,

KOMISIONERI

Besnik DEDA

D.V